

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Sáu, ngày 16/05/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

BÀI 75

NGƯỜI NGHE LỜI LÀ ĐƯỢC PHƯỚC

Chúng ta nghe lời Cha Mẹ, nghe lời Thầy Cô, nghe lời của Cổ Thánh Tiên Hiền, Phật Bồ Tát thì chúng ta nhất định làm đúng. Có những người nghe theo sự sai khiến của dục vọng, tập khí, phiền não. Tối hôm qua khi chúng ta học “*Thập thiện nghiệp đạo Kinh giảng giải*”, Hòa Thượng dạy chúng ta chữ “*chánh cần*”, chúng ta cần mẫn, siêng năng, tinh tấn nhưng phải chánh. Nhiều người cần mẫn, siêng năng nhưng không chánh, họ càng làm càng tạo nghiệp luân hồi. Ở thế gian, chúng ta không dễ có thể khởi tâm động niệm, làm việc vì người khác. Nếu chúng ta có cơ hội làm việc, khởi tâm động niệm vì người thì đây là chúng ta có phước báu. Nhiều người thế gian làm việc rất khổ cực nhưng họ hằng ngày đang tạo nghiệp. Hiện tại, chúng ta ngày ngày tích cực làm, chúng ta có thể có cơm no áo ấm đồng thời tạo ra rất nhiều việc phước lành.

Hòa Thượng nói: “*Người nghe lời là người được phước*”. Điều quan trọng là chúng ta nghe lời ai? Chúng ta nghe lời người xấu, nghe lời của tập khí xấu ác thì chúng ta không được phước mà chúng ta gặp họa. Chúng ta phải nghe theo lời của Cha Mẹ, Thầy Cô, Thánh Hiền Nhân, Phật Bồ Tát. Đa phần chúng sanh nghe theo tập khí, phiền não, tư dục, tư tình nên khởi tâm động niệm, hành động tạo tác đều là tạo nghiệp.

Chúng ta đang làm việc vất vả nhưng chúng ta đang tạo ra phước lành, có những người làm việc tích cực nhưng việc làm của họ đều là tạo nghiệp. Những năm trước, tôi biết một công ty sản xuất cà-phê, công nhân trong công ty tích cực làm việc nhưng sau đó, công an phát hiện ra công ty của họ sản xuất cà-phê giả. Những người công nhân này tích cực làm việc nhưng họ ngày ngày tạo ác, làm việc phạm pháp. Nếu những người làm thuê biết công ty vi phạm pháp luật mà không tố giác thì họ cũng trở thành đồng phạm.

Có một hãng sữa, các công nhân tích cực làm việc nhưng sau đó công an phát hiện, công ty đó sản xuất sữa giả, những người trong công ty sẽ phải chịu trách nhiệm trước pháp luật. Hằng ngày, rất nhiều người đang tích cực, chuyên cần nhưng họ đang tích cực, chuyên cần làm những việc sai trái, thậm chí phạm pháp. Người nghe lời Cha Mẹ, hiếu thảo với Cha Mẹ thì Trời, Người cung kính. Trên “*Hiếu Kinh*” nói: “*Sinh ra*

đời không gặp Phật, khéo thờ phụng Cha Mẹ như cúng dường Chư Phật. Người biết nghe lời thì không bao giờ là người thất bại. Người tự cao tự đại, tự mãn thì sẽ thất bại.

Mỗi người đều có lương tâm, khi chúng ta làm việc sai trái thì lương tâm chúng ta cảm thấy bất an. Đây là lương tâm dự báo cho chúng ta việc đó là việc sai trái. Nhiều người vì thỏa mãn tư dục, tư tình nên vẫn bất chấp tất cả để làm những việc sai trái. Chúng ta làm việc gì trái với tự tánh thì tự tánh sẽ dự báo cho chúng ta: *“Việc làm này đã sai!”*. Lương tâm, tự tánh của chúng ta luôn báo cho chúng ta biết việc nào đó là việc sai trái nhưng tư dục, tư tình của chúng ta quá lớn nên chúng ta không nghe theo tự tánh.

Một đứa nhỏ lần đầu đi chơi về trễ thì sẽ cảm thấy mình đã làm không đúng, nhưng khi chúng đi chơi về trễ lần thứ hai, lần thứ ba thì chúng cảm thấy bình thường. *“Tập khí”* là thói quen do chúng ta tạo thành. Chúng ta làm việc gì nhiều lần thì chúng ta sẽ quen với việc đó. Người thế gian nói: *“Ngựa quen đường cũ”*. Tập khí xấu ác của chúng ta cũng vậy. Chúng ta làm việc tốt quen thì chúng ta sẽ luôn làm việc tốt, chúng ta làm việc xấu quen thì chúng ta sẽ luôn làm việc xấu. Chúng ta muốn *“bỏ cứu”* chính mình hay như người hiện đại nói, nếu chúng ta muốn bồi dưỡng cấp tốc cho chính mình thì chúng ta ngày ngày phải nghe Kinh, nghe pháp, học tập, rèn luyện.

Trong bài, Hòa Thượng đưa ra dẫn chứng, một người là Châu Lợi Bàn Đà sống vào thời Đức Phật Thích Ca Mâu Ni, một người là Thầy Hương Đăng trong *“Cảnh Trần Hồi Úc Lục”* ghi chép. Hai người đều là những người ngu ngốc vì nhiều đời họ không tu định nhưng họ rất thành thật, nghe lời. Chúng ta quán sát, người ngu ngốc nhưng thành thật, nghe lời hay người thông minh, lanh lợi, gian trá sẽ có thành tựu? Người thông minh, lanh lợi, gian trá, lừa Thầy, phản bạn sẽ không bao giờ có thể thành công.

Vị Hương Đăng là người thành thật nghe lời, khi ông nghe một người nói, trời nắng mọi người mang chăn chiếu ra phơi, ông nên mang đèn sáp ra phơi thì ông làm theo. Ông mang đèn sáp ra phơi, sau đó, đèn sáp bị chảy hết, buổi tối, mọi người không còn đèn thấp để tụng Kinh. Những người thông minh cười nhạo ông nhưng vị Hòa Thượng trụ trì biết người này thành thật, nhất định sẽ có thành tựu. Hòa Thượng trụ trì nói: *“Ông đừng làm hương đăng nữa, ông nên đến một ngôi chùa nhỏ để hằng ngày niệm Phật, bái Phật”*. Vị Thầy Hương Đăng thật thà nghe lời Hòa Thượng, chỉ sau ba năm tu Giới – Định – Huệ thì ông đã hoàn toàn chuyển đổi, có thành tựu. Ban đầu, ông không biết đọc chữ, làm thơ, giảng Kinh, nói pháp nhưng sau đó tự nhiên đều biết.

Ngày trước, có người cho rằng vị Thầy Hương Đăng này không thể có thành tựu nên đã nói với ông: *“Nếu ông trở thành pháp sư giảng Kinh thì tôi sẽ đi theo làm thị giả”*. Đây là sự khải thị cho chúng ta, chúng ta đừng bao giờ xem thường

chính mình, chúng ta đừng bạc đãi, ruồng rẫy chính mình, không nỗ lực khơi dậy tự tánh của chính mình. Lục Tổ Huệ Năng đã nói: **“*Nào ngờ tự tánh vốn sẵn đầy đủ, nào ngờ tự tánh năng sanh vạn pháp*”**. Tự tánh của chúng ta đầy đủ năng lực, trí tuệ, tướng hảo như Phật.

Hằng ngày, chúng ta nghe lời tập khí xấu ác nên chúng ta không thể tự chủ, tập khí bắt chúng ta ngủ thì chúng ta đi ngủ, bắt chúng ta tham thì chúng ta tham. Chúng ta nhìn thấy một người nghiện một thứ nào đó thì chúng ta cảm thấy họ đáng thương. Chúng ta cũng là những người nghiện mà chúng ta không biết. Chúng ta bị *“tài, sắc, danh, thực, thụ”* sai sử, lôi chúng ta đi xềnh xệch mà chúng ta không biết. Có những người bỏ mạng vì ảo danh, ảo vọng. Thí dụ, trên sân khấu, mọi người trang trí chiếc ghế chủ tọa một cách lộng lẫy, người ngồi lên ghế đó dương dương tự đắc, một thời gian sau, nếu họ phải xuống ghế phía dưới ngời thì họ sẽ rất phiền não. Hằng ngày, chúng ta luôn bị sai sử bởi hư danh, ảo ảnh.

Có một người đã tu hành lâu năm, khi ông đến một hội trường, người dẫn chương trình không gọi đúng chức danh của ông, nên ông tức giận đứng dậy nói: *“Ông có biết tôi là ai không?”*. Người dẫn chương trình nói: *“Xin mọi người cho biết người này tên là gì, ở đâu, hiện tại họ không biết họ là ai!”*. Chúng ta có biết chúng ta là ai không? Chúng ta đang dính chặt vào ảo danh, ảo vọng. Người khác thích thì cho chúng ta địa vị, không thích thì họ sẽ lấy lại. Nhà Phật dạy chúng ta phải hiểu rõ chân tướng sự thật của mọi sự, mọi việc. Chúng ta hiểu rõ thì chúng ta sẽ không lầm chấp, mê lầm.

Có người nghiện cà-phê, khi đến giờ mà không được uống thì tay họ sẽ bị run. Ngày trước, tôi cũng hút thuốc lá, uống cà phê nhưng khi tôi cảm thấy không nên hút thuốc lá, không nên uống cà phê nữa thì tôi dừng. Chúng ta phải kiểm soát tập khí, phiền não. Chúng ta phải đối trị những tập khí nặng trước. Chúng ta đối trị được tập khí nặng rồi thì những tập khí khác sẽ nhẹ đi. Nhiều người cảm thấy khó điều khiển tập khí ăn, chúng ta phải làm nhẹ tập khí này. Từ rất lâu, tôi đã làm nhẹ tập khí ăn, bữa cơm ngon hay dở thì tôi cũng chỉ ăn một chén cơm. Tôi dần làm nhẹ tập khí ngủ. Tôi mới di chuyển ra Hà Nội, buổi tối rất nóng, ở nhà tôi nằm ngủ trên ghế, tối qua tôi nằm trên giường nên tôi không ngủ được nhưng sáng nay tôi vẫn dậy đúng giờ để lạy Phật. Đây là tôi đã làm nhẹ tập khí ăn, ngủ. Tôi đã tạo thói quen, hoạch định thói quen cho chính mình. Chúng ta đã tự tạo cho mình thói quen. Có người nếu không có gối ôm thì không ngủ được. Tôi nghe nói ngủ ghế thì sẽ ngủ ngon, ít vọng tưởng hơn, không lẫn người, không trần trọc, tôi đã tạo thành thói quen này. Nếu nằm trên giường chúng ta dễ tùy tiện, phóng túng. Tư thế nào khiến chúng ta ít vọng động, dễ tỉnh táo thì chúng ta chọn tư thế đó.

Hòa Thượng nói: **“*Châu Lợi Bàn Đà là học trò ngu nhất trong hàng học trò của Đức Thế Tôn, Châu Lợi Bàn Đà ngốc hơn ông Thầy hương đăng. Hai người*”**

này tuy là những người ngu nhất, ngu nhì, ở thế gian không ai ngu hơn họ nhưng họ có một điểm tốt chính là nghe lời”.

Nếu mọi người dạy Ngài Châu Lợi Bàn Đà hai chữ “*chối quết*”, Ngài nhớ được chữ chối thì sẽ quên chữ quết nhưng cuối cùng Ngài cũng thành tựu, chứng quả A-La-Hán. Điều quan trọng nhất là chúng ta phải thành thật. Người thành thật thì sẽ biết nghe lời. Đa phần những người biết nghe lời, thành thật thì đều thành tựu.

Có một vị khuyển một ông lão mang một mẫu xương về thờ và nói rằng mẫu xương đó là xá lợi, ông lão tin rằng mẫu xương đó là xá lợi, ông không phân biệt, chấp trước, ngày ngày đánh lễ nên cuối cùng ông đã có thành tựu. Chúng ta không thành tựu là vì chúng ta tự cho mình khôn hơn người thậm chí khôn hơn Thánh Hiền, khôn hơn Phật Bồ Tát. Chúng ta không bao giờ tin 100% vào lời giáo huấn của Phật Bồ Tát, Thánh Hiền. Chúng ta luôn nghi ngờ, thăm dò, thậm chí là chúng ta làm thử lời dạy của các Ngài để xem có thật sự có kết quả hay không. Nếu chúng ta thật làm thì chúng ta sẽ thật có kết quả. Hòa Thượng thường nói: “***Tâm tròn đầy thì tất cả pháp tròn đầy***”. Tâm chúng ta tròn đầy thì tất cả pháp đều tròn đầy. Chúng ta cho rằng một pháp nào đó là viên mãn, thượng thừa nhưng tâm chúng ta tràn đầy sự nghi ngờ thì chắc chắn chúng ta không thể thành tựu.

Ngày trước, Hòa Thượng Đệ Nhàn nói với người thợ vá nôi: “*Ông đã lớn tuổi, ông nên về một ngôi chùa nhỏ niệm Phật, khi nào mệt thì nghỉ, đói thì ăn*”. Ông thành thật nghe lời, sau 3 năm thì có thành tựu, sau khi vãng sanh, ông đứng suốt ba ngày để chờ Hòa Thượng Đệ Nhàn đến. Câu chuyện này đã được ghi chép lại một cách rõ ràng nhưng nhiều người cho rằng câu chuyện không có thật hoặc có người cho rằng, ông thợ vá nôi có thể đứng suốt ba ngày là do cơ địa đặc biệt. Nhiều người không tin rằng người tu hành có thể đạt đến sức định như ông thợ vá nôi.

Hòa Thượng nói: “***Châu Lợi Bàn Đà và Thầy Hương Đăng là người ngu nhưng họ có cái tốt của ngu đó là họ thành thật. Người thành thật là người có phước***”. Đa phần người thành thật thì sẽ thật làm, không làm thử. Chúng ta thường làm nhưng chúng ta chỉ làm thử, không thật tin.

Hòa Thượng nói: “***Một người cần phải có thiện căn và có phước đức. Chúng ta thiếu một thứ thì còn có thể được nhưng chúng ta thiếu cả hai thì không thể được. Một người thiếu thiện căn, thiếu phước đức thì Phật Bồ Tát cũng không thể giúp họ***”. Người không biết nghe lời là người không có thiện căn cũng không có phước đức. Người biết nghe lời thì sẽ làm theo, đây là họ tự tạo phước đức.

Rất nhiều người tự làm theo cách thấy của riêng mình, họ là những người không biết nghe lời. Trong hệ thống của chúng ta, những người nghe lời thì đều đã dần có vị trí, được tâm an, lý đắc. Những người không biết nghe lời thì ngông cuồng, ngạo mạn, ngày ngày tạo nghiệp. Hòa Thượng thường nói đây là những người: “***Tự dĩ vi thị***”.

Người tự cho mình là đúng, là hơn người. Với những người không biết nghe lời thì Phật Bồ Tát cũng không biết làm thế nào để giúp họ. Có những người, khi làm trong hệ thống thì họ được mọi người gọi là Thầy nên họ trở nên ngông cuồng, ngạo mạn. Nếu chúng ta thiếu cả thiện căn và phước đức thì Phật Bồ Tát không thể cứu được chúng ta.

Hòa Thượng nói: **“Châu Lợi Bàn Đà và vị Thầy hương đăng đều không có thiện căn hay chính là họ không có trí tuệ, thế nhưng họ có phước vì họ nghe lời. Người biết nghe lời, nhẫn nại thì tâm họ được định, được an. Khi tâm họ an thì họ sẽ một nghe ngàn ngộ. Hai người này nhất định là có thành tựu”**. Tri thức thế gian chỉ giúp chúng ta làm mọi việc tốt hơn, đối với việc tu hành nếu không khéo thì nó sẽ chướng ngại tâm thanh tịnh của chúng ta. Tri thức thế gian không cần thiết đối với sự tu hành của chính chúng ta. Nếu chúng ta quá chú trọng tri thức thế gian thì chúng ta sẽ bị tri thức này chướng ngại.

Hòa Thượng học hết trung cấp nhưng nhiều trường Đại học muốn tặng Ngài bằng Tiến sĩ danh dự, học vị Giáo sư. Hòa Thượng muốn đến các diễn đàn quốc tế thì Ngài cần các học vị này nên Ngài nhận. Hòa Thượng đến các diễn đàn quốc tế thì Ngài sẽ lợi ích được nhiều người hơn. Nếu cần tư cách trong các lĩnh vực thì tôi hoan nghênh mọi người học. Đó chỉ là chúng ta bổ túc đầy đủ để làm việc, nếu không khéo thì nó chướng ngại sự tu hành của chúng ta.

Hòa Thượng nói: **“Nếu họ không có phước, huệ thì rất khó rồi! Pháp sư Đế Nhàn không thể dạy, Thích Ca Mâu Ni Phật cũng không dạy được. Do vậy, trong cuộc sống thường ngày chúng ta phải tu phước, tu huệ, chúng ta chính mình nhất định phải cảnh tỉnh, giác ngộ chính mình”**. Pháp sư Đế Nhàn là Thầy của ông thợ vá nồi. Ngài có rất nhiều chức tước. Chúng ta quán sát, hằng ngày, chúng ta có đang tu phước, tu huệ hay không. Chúng ta tích cực làm những việc lợi ích mọi người chính là chúng ta đang tu phước. Chúng ta rời xa ảo danh, ảo vọng chính là chúng ta đang tu huệ. Phước huệ phải song tu.

Hòa Thượng nói về những người không có tri thức, học vấn nhưng họ lão thật, thành thật, biết nghe lời. Hòa Thượng nói: **“Người biết nghe lời là người được phước”**. Họ nghe lời nên họ làm theo, họ làm theo nên họ có phước. Người không biết nghe lời thì sẽ không làm theo. Hòa Thượng nói: **“Tặng quà nhiều thì người ta sẽ vui”**. Chúng ta tích cực tặng quà thì xung quanh chúng ta luôn có quà tặng, quà tặng do chính chúng ta làm ra. Hôm qua, tôi mang theo 3 thùng, 1 thùng chuối, 2 thùng rau. Hôm qua, tôi đã gói hai nồi bánh, sáng nay, tôi gói tiếp hai nồi bánh nữa để mọi người cùng ăn. Chúng ta nghe lời, thật làm thì chúng ta sẽ tạo nên hoàn cảnh sống vô cùng mỹ mãn. Mọi người được ăn, được tặng quà nên ai cũng rất vui. Chúng ta nghe lời thì chúng ta thật làm, chúng ta thật làm thì chúng ta sẽ được phước.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập Mang lại lợi ích cho mọi người!